

ЦЕНТР
ЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО КОНСТРУКТИВНОГО КАПІТАЛУ

Презентація дослідження

ДАТА: 29.11.2023

ПІДГОТУВАЛИ: Володимир Ланда, старший економіст

Олександра Мироненко, молодший економіст

ПЛАН ЗВІТУ

1. Типи капіталу
2. Попередні дослідження корозійного капіталу
3. Чисельність та чистий дохід суб'єктів господарювання
4. Оцінка часток типів капіталу в українській економіці
5. Розвиток конструктивного капіталу в Україні

ТИПИ КАПІТАЛУ

Центр міжнародного приватного підприємництва (CIPE)
розрізняє два типи капіталу

Корозійний капітал — непрозорі потоки капіталу без ринкової орієнтації з мотивами використання прогалин в управлінні для впливу на економічні, політичні та соціальні події в країнах-одержувачах.

Конструктивний капітал — добре керовані інвестиційні потоки, які служать прозорим, ринково-орієнтованим і вимірюваним цілям як у джерелах фінансування, так і у кінцевому призначенні.

ТИПИ КАПІТАЛУ

Риси корозійного капіталу:

- Непрозоре походження капіталу
- Недоброчесне управління активами
- Здійснення політичного впливу
- Корупційні потоки

Риси конструктивного капіталу:

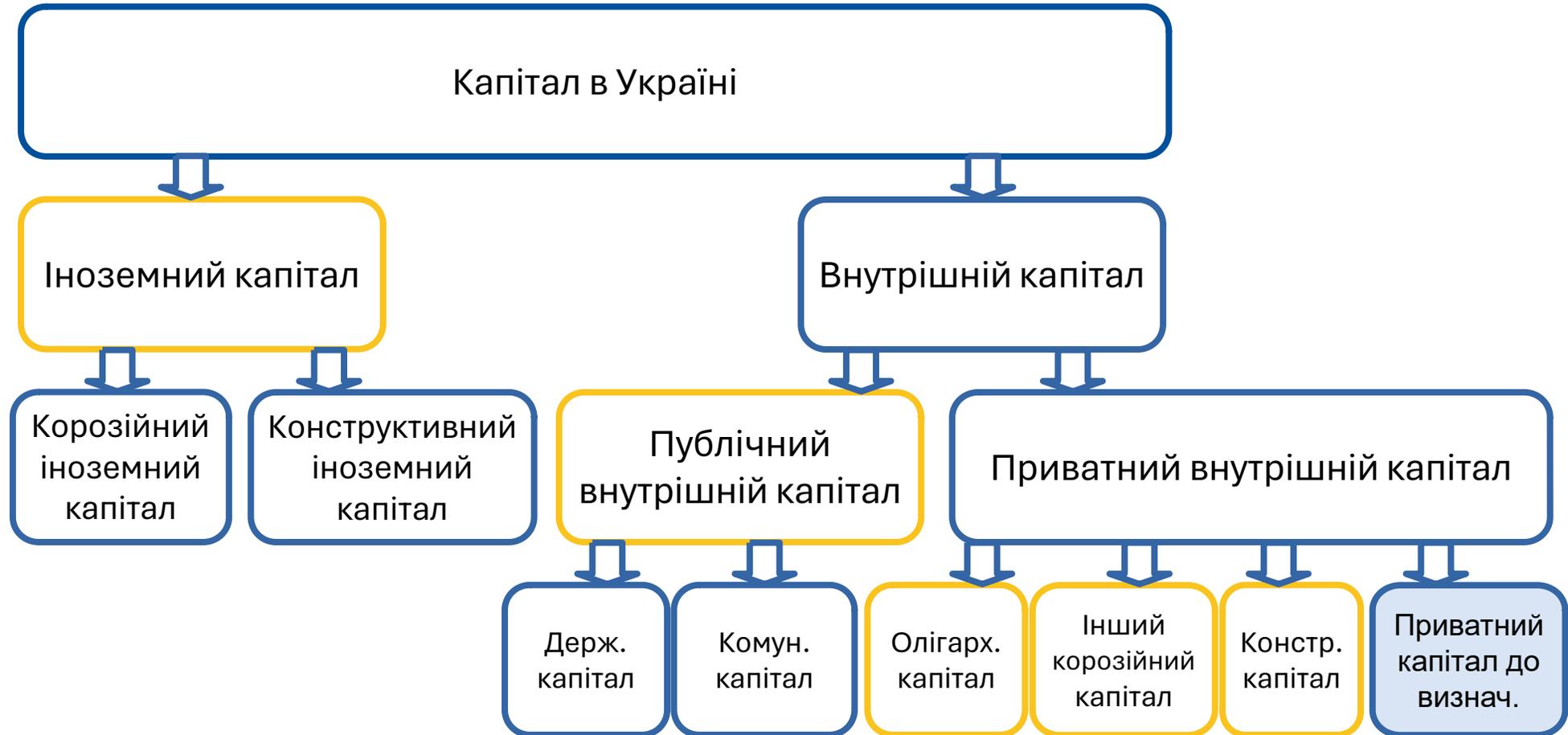
Економічне середовище

- Верховенство права
- Доброчесні та підзвітні установи
- Заохочення доброчесної конкуренції
- Економічна інклюзія
- Розвиток людського капіталу

Компанії

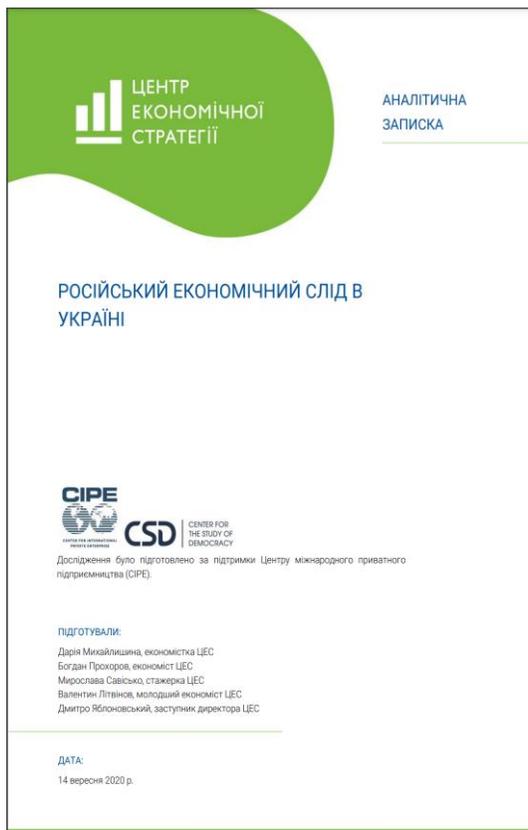
- Прозорі фінансові потоки
- Корпоративна, соціальна відповідальність та сталий розвиток
- Високі стандарти управління
- Відсутність корозійного сліду

КЛАСИФІКАЦІЯ ТИПІВ КАПІТАЛУ

ДОСЛІДЖЕННЯ КОРОЗИЙНОГО КАПІТАЛУ

Російський економічний слід в Україні

ЦЕНТР
ЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ

АНАЛІТИЧНА
ЗАПИСКА

РОСІЙСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ СЛІД В
УКРАЇНІ

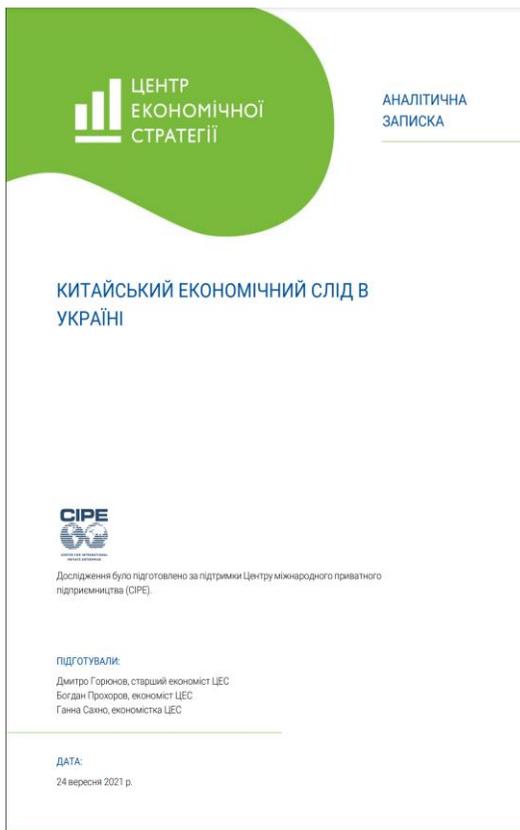
CIPE | **CSD** | CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Дослідження було підготовлено за підтримки Центру міжнародного приватного підприємництва (CIPE).

ПІДГОТУВАЛИ:
Дарія Михайлишина, економістка ЦЕС
Богдан Прохоров, економіст ЦЕС
Мирослава Савісько, стажерка ЦЕС
Валентин Литвінов, молодший економіст ЦЕС
Дмитро Яблонський, заступник директора ЦЕС

ДАТА:
14 вересня 2020 р.

Китайський економічний слід в Україні

ЦЕНТР
ЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ

АНАЛІТИЧНА
ЗАПИСКА

КИТАЙСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ СЛІД В
УКРАЇНІ

CIPE | **CSD** | CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Дослідження було підготовлено за підтримки Центру міжнародного приватного підприємництва (CIPE).

ПІДГОТУВАЛИ:
Дмитро Горінов, старший економіст ЦЕС
Богдан Прохоров, економіст ЦЕС
Ганча Свіано, економістка ЦЕС

ДАТА:
24 вересня 2021 р.

Олігархічний український капітал

ЦЕНТР
ЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ

АНАЛІТИЧНА
ЗАПИСКА

ОЛІГАРХІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
КАПІТАЛ

CIPE | **CSD** | CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

ПІДГОТУВАЛИ:
Дмитро Горінов, старший економіст
Богдан Прохоров, економіст
Максим Самойлюк, молодший економіст
В'ячеслав Ноздрін, комунікаційний директор

ДАТА:
29 листопада 2022 р.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗА РОЗМІРАМИ

Співробітники	Річний виторг			
	<€2 млн	€2-10 млн	€10-50 млн	€50 млн+
1-10	Мікро	Малі	Середні	Середні
11-50	Малі	Малі	Середні	Середні
51-250	Середні	Середні	Середні	Середні
250+	Середні	Середні	Середні	Великі

ЧИСЕЛЬНІСТЬ ТА ЧИСТИЙ ДОХІД СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗА ТИПАМИ

Типи суб'єктів господарювання	Кількість				Виторг, млрд грн			
	2021	2022	% від к-ті у 2022 р.	2022 р. до 2021 р., у %	2021 млрд грн	2022 млрд грн	% від сукупного виторгу у 2022 р.	2022 р. до 2021 р., у % (в грн)
Фізичні особи - підприємці	1,585 млн	1,471 млн	84,9%	-7%	1 373	87*	0,8%*	-94%*
Юридичні особи								
Мікро-підприємства	304 650	206 213	11,9%	-32%	862	673	6,1%	-22%
Інші малі підприємства	48 072	40 434	2,3%	-16%	1 714	1 429	12,8%	-17%
Середні підприємства	17 811	14 783	0,9%	-17%	5 900	4 907	44,1%	-17%
Великі підприємства	610	494	0,03%	-19%	5 140	4 024	36,2%	-22%
РАЗОМ	1,956 млн	1,733 млн	100,0%	-11%	14 989	11 124	100,0%	-26%

* -Центр економічної стратегії надіслав запит до Держстату з проханням пояснити незвичну динаміку фінансових результатів ФОП у 2022 році.

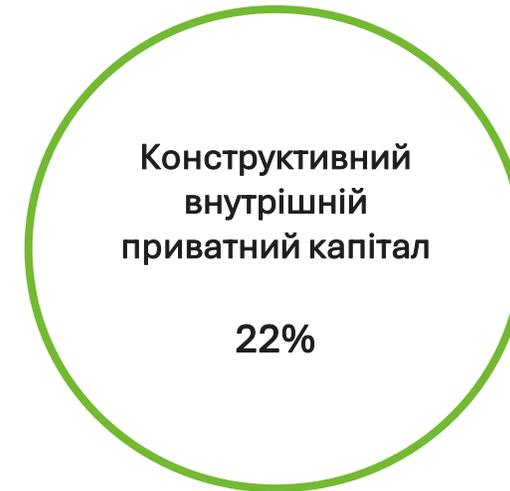
ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ЧАСТКИ КОНСТРУКТИВНОГО КАПІТАЛУ

	Виторг трлн грн	Частка у виторгу, %	Активи трлн грн	Частка в активах, %
Топ-300 підприємств за виторгом	4,6	41%	4,7	27%
Інші підприємства та ФОП	6,5	59%	9,9	58%
Банки	-	-	2,6	15%
Разом	11,1	100%	17,2	100%

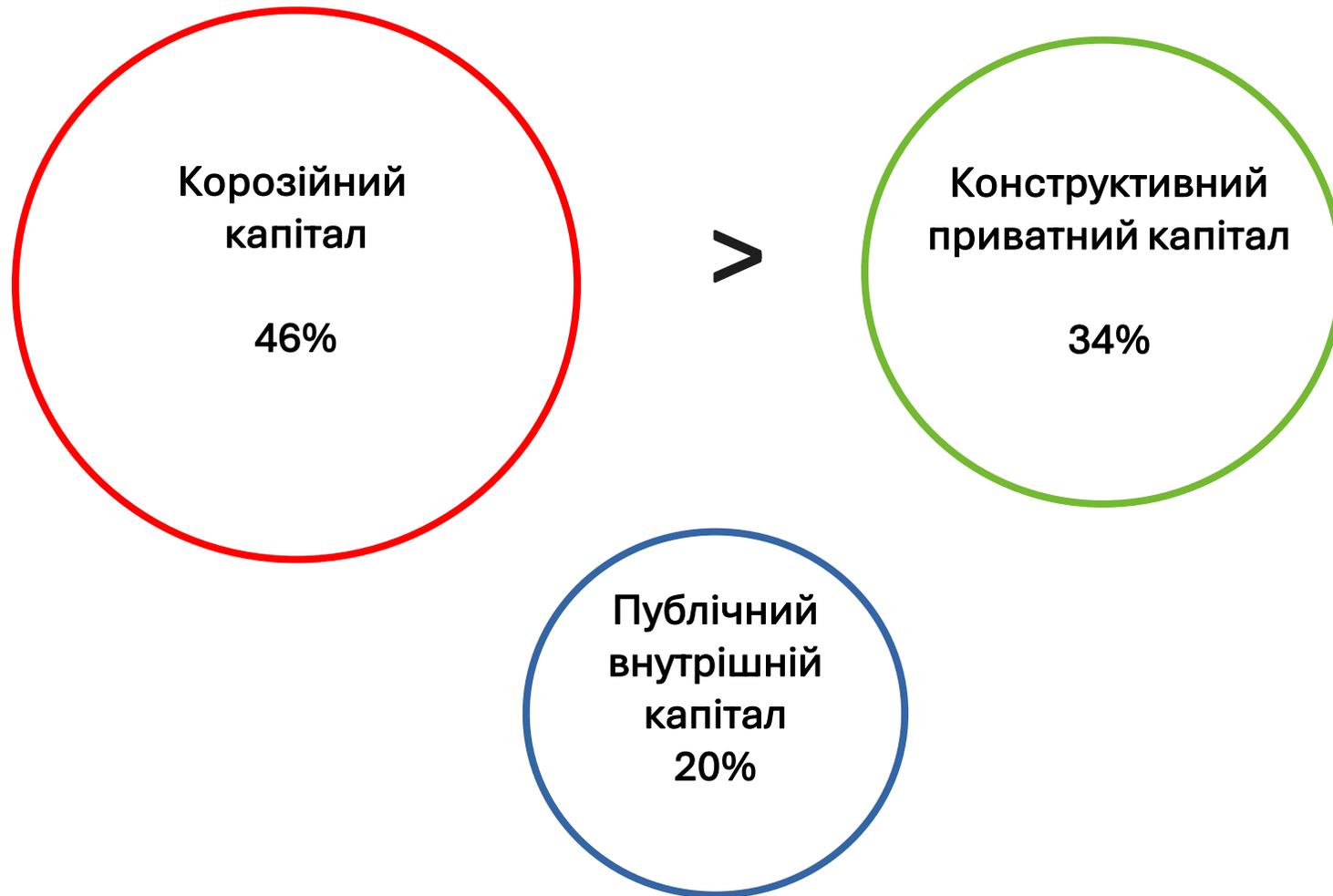
ЧАСТКИ ТИПІВ КАПІТАЛУ

Вага	Категорія	Іноземний констр.	Іноземний корозійний	Держав- ний	Кому- нальний	Олігар- хічний	Інший коро- зійний	Констру- ктивний	До визна- чення
27%	300 найбільших компаній за виторгом	10%	5%	22%	1%	28%	6%	12%	16%
58%	Інші компанії	10%	5%	2%	2%	15%	20%	20%	26%
15%	Банки	21%	7%	53%	0%	11%	1%	4%	2%
100%	Весь капітал	12%	5%	15%	2%	18%	13%	15%	20%
100%	Весь капітал з очікуваним розподілом капіталу до визначення	12%	5%	17%	3%	21%	20%	22%	-

ЧАСТКИ ТИПІВ КАПІТАЛУ

ЧАСТКИ ТИПІВ КАПІТАЛУ

ІНТЕРВ'Ю ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Проведені інтерв'ю про становлення, розвиток і проблеми конструктивного капіталу в Україні.

- Керівники/засновники бізнесу, що представляє конструктивний капітал
- Представники бізнес-асоціацій
- Полісімейкери: представники уряду та парламенту

«Різниця між конструктивним
та корозійним капіталом –
це мораль»

КЛЮЧОВІ ЗАВДАННЯ

1. Рівні правила для всіх.

Зрозумілі та передбачувані правила гри, відсутність вибіркового правосуддя, відсутність неправомірного впливу з боку держави

2. Деретуляція.

Стимулювання розвитку підприємництва, збільшення інвестицій, створення нових робочих місць

ПОРАДИ ВІД БІЗНЕСУ

- **Верховенство права**
- Захист прав власності
- Судова реформа
- Антикорупційна реформа
- Компактна держава
- Велика приватизація
- Реформа митниці
- Тарифна лібералізація
- Податкові зміни
- Передбачувана податкова політика
- Запровадження податку на виведений капітал
- **Інші пропозиції**
- Страхування військових ризиків
- Інтеграція до ЄС та НАТО
- Реформа освіти відповідно до потреб ринку праці

ДЯКУЄМО